

Huisarts en Wetenschap

Huisarts en Wetenschap verschijnt 13 maal per jaar.

Website: <http://www.henw.org>

Redactiecommissie

Dr. J.O.M. Zaat, voorzitter
Dr. R.A.M.J. Damoiseaux
Dr. H.E. van der Horst
Dr. P.L.B.J. Lucassen
Drs. T.C. olde Hartman (junior-redactielid)
Dr. F.G. Schellevis
Dr. H.C.P.M. van Weert
Dr. G.Th. van der Werf

Redactiesecretariaat

Drs. F. Gerritsma
Postbus 3231, 3502 GE Utrecht
T (030) 288 17 00, F (030) 287 06 68
E-mail redactie@nhg-nl.org
Eindredactie drs. C.H.M. Kramer
E-mail c.kramer@nhg-nl.org

Basisvormgeving

Helfrich ontwerp bureau, Deventer

Nederlands Huisartsen Genootschap

Lomanlaan 103, 3526 XD Utrecht
Postbus 3231, 3502 GE Utrecht
T (030) 288 17 00, F (030) 287 06 68

Abonnementenadministratie

Klantenservice Bohn Stafleu Van Loghum bv
Postbus 246, 3990 GA Houten
T (030) 638 37 36, F (030) 638 39 99
Voor informatie en bestellingen raadpleeg www.bsl.nl
Distributeur voor België:
Standaard Uitgeverij
Belgiëlei 147a, 2018 Antwerpen
www.standaarduitgeverij.be

Uitgeverij/advertentie-exploitatie

Bohn Stafleu Van Loghum bv
Postbus 246, 3990 GA Houten
Telefoon (030) 638 38 74
Advertenties behoeven de goedkeuring van de redactiecommissie.
Inzenden aan de uitgeverij, media.marketing@bsl.nl

Nieuwe abonnementen

Abonnementen kunnen op ieder gewenst moment worden aangegeven en worden stilzwijgend met telkens een jaar verlengd tot wederopzegging. Een abonnement wordt één maal per jaar bij vooruitfacturering voor het aankomende jaar berekend. Een studentenabonnement loopt gelijk met het studietoelagen van 1 september t/m 31 augustus, en wordt stilzwijgend met telkens 1 jaar verlengd tot wederopzegging. Een studie abonnement heeft een maximale looptijd van 2 jaar en wordt dan automatisch omgezet in een regulier abonnement. Bij wijziging van de tenaamstelling en/of het adres verzoeken wij u de adreswijziging met de gewijzigde gegevens op te sturen naar Bohn Stafleu van Loghum. Beëindiging van het abonnement kan uitsluitend schriftelijk en dient uiterlijk 2 maanden voor afloop van het lopende abonnementsjaar te zijn ontvangen.

Abonnementsprijzen

Jaarabonnement (incl. verzend- & administratiekosten)
particulieren: € 106,55; geldt ook voor Ned. Antillen en Suriname
overig buitenland: € 160,05
studenten: € 53,28
België: € 107,60
losse nummers: € 13,80
Prijswijzigingen voorbehouden.

Levering en diensten geschieden volgens de voorwaarden van Bohn Stafleu Van Loghum, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder dossiernr. 30073597 op 7 februari 2003. De voorwaarden zijn in te zien op www.bsl.nl, of worden de koper op diens verzoek toegezonden.

ISSN 0018-7070

HO
TIJDSCHRIFTEN

Nederlands
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Wat is...?

Onderzoek doen is moeilijk, dokters zijn geen wetenschappers en onderzoek lezen ze al helemaal niet. Velen denken naar aanleiding van de vergelijking van Richard Smith, hoofdredacteur van de BMJ, dat dokters meer op jazzmusici lijken dan op wetenschappers, zie ook de column in *In de Praktijk* (nhg-97). Ook al bent u geen wetenschapper, u moet zelfs in de geïmproviseerde muziek kennis hebben van schema's, ritme en harmonie. In deze

H&W treft u bij onderzoeksartikelen dus een klein kadertje aan waarin we kort uitleg geven over onderzoeksmethoden, analysetechnieken of andere moeilijke zaken. We zullen dat voortaan vaker doen. De redactiecommissie schrijft de uitleg. U kunt het ons laten weten als u vindt dat we onzin uitkramen, of als u vindt dat we de verkeerde begrippen uitleggen. Muziek moet u er zelf maar van maken. (JZ)

Borstkankerscreening: evaluatie van het Nijmeegse programma

De vraag of borstkankerscreeningsprogramma's op de lange termijn een even grote reductie in mortaliteit teweegbrengen als in een paar gerandomiseerde onderzoeken naar de effectiviteit van borstkankerscreening is gevonden, is nog steeds niet beantwoord. Voor- en tegenstanders slaan elkaar met cijfers en andere argumenten om de oren (H&W 2002;45:110-2 en 312-3). In een aantal landen – met name landen waar borstkankerscreening in de afgelopen decennia is ingevoerd – lijkt de sterfte aan borstkanker af te nemen. Die bevinding zou pleiten voor de effectiviteit van dergelijke programma's, ware het niet dat in sommige landen de dalende lijn al inzetten voor het programma was ingevoerd. Bij deze afname is het lastig om vast te stellen wat nu het aandeel is van de screeningsprogramma's en wat het aandeel is van betere behandelingsmogelijkheden en een toegenomen aandacht voor knobbels in de borst. In Nijmegen startte al in 1975 een borstkankerscreeningsprogramma. Voor de periode van 1969 tot 1997 zijn de sterftecijfers voor borstkanker van Nijmeegse vrouwen vergeleken met die van vrouwen in Arnhem en in de rest van Nederland. De onderzoekster vond een statistisch niet-significante reductie (6-16%) van de borstkankersterfte in het Nijmeegse cohort. De schommeling in sterftecijfers is onder andere afhankelijk van

het geboortecohort, maar vertoont geen duidelijk patroon over de jaren. De promovenda noemt een aantal mogelijke verklaringen voor dit 'teleurstellende' resultaat: te kleine populaties in Nijmegen en Arnhem; contaminatie door gelijktijdige opportunistische screening (niet waarschijnlijk), ongelijke verdeling van risicofactoren in de drie populaties (niet waarschijnlijk), een relatief lage opkomst (rond de 60% in Nijmegen), en ten slotte een eerdere diagnose ook in de ongescreende groepen door toegenomen aandacht voor borstkanker.

Of moeten we toch maar concluderen dat we steeds meer gegronde redenen hebben om te twijfelen aan het nut van borstkankerscreening? (HvH)

Broeders MJM. *Impact of breast cancer service screening. Facts and uncertainties* [Proefschrift]. Nijmegen, 2004.

Rubrieken in dit nummer

LINH-cijfers	393
Ingezonden	434
Antwoorden kennistoets	436